

ΕΤΟΣ 53ον

27 Φεβρουαρίου 2005

ΑΡΙΘ. ΦΥΛ.9 (2700)

ΤΟ ΣΩΜΑ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

*«...τό σῶμα ὑμῶν ναός τοῦ ἐν ὑμῖν
ἀγίου Πνεύματός ἐστιν»*

Ὁ ἀπόστολος Παῦλος στό σημερινό Ἀνάγνωσμα ἐκτενῶς κάνει λόγο γιά τό σῶμα τοῦ ἀνθρώπου. Μᾶς λέγει πῶς τό σῶμα ἀνήκει στό Θεό καί δέν εἶναι προορισμένο γιά τήν πορνεία (δ.π. στίχ. 13 καί ἐξ.). Ἀκόμη μᾶς τονίζει πῶς τό σῶμα τοῦ ἀνθρώπου εἶναι ναός τοῦ «ἐν ἡμῖν ἀγίου Πνεύματος» (δ.π. στίχ. 19). Ἦς δοῦμε ποιὰ εἶναι ἡ διδασκαλία τῆς Ἐκκλησίας μας γιά τό σῶμα τοῦ ἀνθρώπου.

Τό σῶμα τοῦ ἀνθρώπου

Στήν Ὁρθόδοξη θεολογία τό σῶμα τοῦ ἀνθρώπου εἶναι στοιχεῖο τῆς προσωπικότητάς του. Ψυχή καί σῶμα δέ χωρίζονται. Τά δύο αὐτά στοιχεῖα μαζί ἀποτελοῦν τήν ὑπαρξη τοῦ ἀνθρώπου. Τό ἀνθρώπινο πρόσωπο ἐκφράζεται μέσα ἀπό τά δύο αὐτά κανάλια. Ὁ ἱερός Χρυσόστομος θά πεί πῶς ὁ σύνδεσμος τοῦ σώματος καί τῆς ψυχῆς εἶναι πάρα πολύ στενός. Ἦτσι τό θέλησε ὁ Θεός, γιά νά μήν ἴεμε πῶς τό σῶμα μας εἶναι ἐχθρικό στήν ψυχή καί τό μισοῦμε: «ἵνα μή ὡς ἀλλότριον πείθωσί τινες μισεῖν». Βέβαια ὀφείλομε νά ὁμολογήσουμε πῶς οἱ ἀρχαῖοι μας πρόγονοι, ἀλλά κι ἀλλοί ἰσάοι ὡς καί σημερινοί φιλόσοφοι, κυρίως ἀνατολικῶν γνωστικῶν θρησκείων, διακηρύσσουν πῶς τό σῶμα εἶναι φυλακή τῆς ψυχῆς. Π.χ. στό μῦθο τοῦ Φαίδρου ἡ ψυχή τοῦ ἀνθρώπου χάνοντας τό φτέρωμά της κατακρημνίζεται στόν κόσμο τῆς διαιρέσεως καί τῆς φθορᾶς καί φυλακίζεται μέσα στό σῶμα, ὅπως ἀκριβῶς φυλακίζεται κάποιος μέσα σ' ἕνα μνημα: «τό μὲν σῶμά ἐστιν ἡμῖν σῆμα». Τό σῶμα μας, ἔλεγαν οἱ ἀρχαῖοι, εἶναι τό σῆμα, δηλ. τό μνημα καί ἡ φθορά. Ἐπίσης ὑπῆρχαν καί αἰρετικοί πού πίστευαν πῶς τό σῶμα τοῦ ἀνθρώπου εἶναι ἡ πηγή τῶν κακῶν, τοὺς ὁποίους ὁμῶς καταδίκασε ἡ Ἐκκλησία μας. Ἀντίθετα ἡ Ἐκκλησία μας πιστεύει πῶς ὅσο τίμια εἶναι ἡ ψυχή τοῦ ἀνθρώπου, ἄλλο τόσο τίμιο εἶναι καί τό σῶμα.

Ο ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ (Α΄ Κορ. 5΄ 12-20)

Τό σῶμα μας εἶναι ναός τοῦ ἁγίου Πνεύματος

Ἄδελφοί, πάντα μοι ἔξεστιν, ἀλλ' οὐ πάντα συμφέρει· πάντα μοι ἔξεστιν, ἀλλ' οὐκ ἐγὼ ἐξουσιασθήσομαι ὑπό τινος. Τὰ βρώματα τῆ κοιλίας καί ἡ κοιλία τοῖς βρώμασιν· ὁ δὲ Θεὸς καὶ ταύτην καὶ ταῦτα καταργήσει. Τὸ δὲ σῶμα οὐ τῆ πορνεία, ἀλλὰ τῷ Κυρίῳ, καὶ ὁ Κύριος τῷ σώματι· ὁ δὲ Θεὸς καὶ τὸν Κύριον ἡγείρε καὶ ἡμᾶς ἐξεγείρει διὰ τῆς δυνάμεως αὐτοῦ. Οὐκ οἶδατε ὅτι τὰ σώματα ὑμῶν μέλη Χριστοῦ ἐσιν; Ἄρας οὖν τὰ μέλη τοῦ Χριστοῦ ποιήσω πόρνης μέλη; Μὴ γένοιτο. Ἦ οὐκ οἶδατε ὅτι ὁ κολλώμενος τῇ πόρῃ ἐν σώμα ἐστιν; «Ἔσονται» γάρ, φησίν, «οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν»· ὁ δὲ κολλώμενος τῷ Κυρίῳ ἐν πνεύμα ἐστι. Φεύγετε τὴν πορνείαν. Πᾶν ἁμάρτημα ὃ ἐὰν ποιήσῃ ἄνθρωπος ἐκτὸς τοῦ σώματός ἐστιν, ὁ δὲ πορνεύων, εἰς τὸ ἴδιον σῶμα αὐτοῦ ἁμαρτάνει. Ἦ οὐκ οἶδατε ὅτι τὸ **σῶμα ὑμῶν ναὸς τοῦ ἐν ὑμῖν Ἁγίου Πνεύματος ἐστιν**, οὗ ἔχετε ἀπὸ Θεοῦ, καὶ οὐκ ἐστὲ ἑαυτῶν; Ἦγοράσθητε γὰρ τιμῆς· δοξάσατε δὴ τὸν Θεὸν ἐν τῷ σώματι ὑμῶν καὶ ἐν τῷ πνεύματι ὑμῶν, ἅτινά ἐστι τοῦ Θεοῦ.

Ἡ διδασκαλία τῆς Ἐκκλησίας μας γιὰ τὸ σῶμα

Ἐάν παρακοιλουθῆσουμε τὴ ζωὴ τοῦ Χριστοῦ, θά δοῦμε πῶς σέ κάποια συγκεκριμένη στιγμή τῆς ἱστορίας ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ καὶ Θεὸς «σὰρξ ἐγένετο καὶ ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν» (Ἰω. α΄ 14). Πῆρε τὸ σῶμα καὶ τὴ σάρκα τοῦ Ἀδάμ, στὸν ὁποῖο εἶχε ἐμφυσήσει στὸ πρόσωπο «πνοὴν ζωῆς» (Γεν. β΄ 7). Ἐάν ἡ ἀνθρώπινη σάρκα ἦταν κάτι κακό, δέν θά τὴν προσελάμβανε ὁ Κύριος, γιὰ νὰ τὴν κάνει δική του. Ἀσφαλῶς θά τὴν ἀπέριπτε ὀλοοσχερῶς. Ὁ ἴδιος ὁ Χριστός, ὅταν θεράπευε τοὺς ἀσθενεῖς, τοὺς προέτρεπε νὰ προσέχουν τὴ ζωὴ τους καὶ νὰ μὴν περιπίπτουν σέ ἁμαρτήματα, γιὰ νὰ μὴν πάθουν ἀσθένειες τοῦ σώματος χειρότερες ἀπὸ τίς θεραπευθεῖσες. Αὐτὸ τὸ ἐπεσήμανε χαρακτηριστικὰ στὸν Παραλυτικό στὴ Βηθεσδά: «ἶδε ὑγιῆς γέγονας· μηκέτι ἁμάρτανε, ἵνα μὴ χειρόν σοί τι γένηται» (Ἰω. ε΄ 14). Ἐάν ἦταν κακό τὸ σῶμα, δέν θά μάς προέτρεπε νὰ κοινωνᾶμε συχνά τὸ δικό του σῶμα καὶ αἷμα: «ὁ τρώγων μου τὴν σάρκα καὶ πίνων μου τὸ αἷμα ἔχει ζωὴν αἰώνιον» (Ἰω. στ΄ 54). Ἦς δοῦμε πῶς τὸ σχολιάζει αὐτὸ ὁ Χρυσόστομος. Ὁ ἄνθρωπος, λέγει, εἶναι ὑλικοπνευματικός, γι' αὐτὸ καὶ τὴ θεία κοινωνία τοῦ τὴν δίνει ὁ Θεὸς μέ τὸν ἴδιο τρόπο. Δέν τοῦ δίνει γυμνὴ τὴ χάρη, ἀλλῆλα μέσα ἀπὸ τὸν οἶνο καὶ τὸν ἄρτο τῆς Εὐχαριστίας. Ὁ ἄνθρωπος εἶναι πνευματικός καὶ ὑλικός, ἔχει σῶμα καὶ ψυχὴ στενά συνδεδεμένα μεταξύ τους. Ἐπίσης ἡ Θεία Εὐχαριστία ἔχει τὸ ἀόρατο, ἀλλῆλα καὶ τὸ αἰσθητὸ καὶ ὑλικὸ στοιχεῖο. Ὁ πιστὸς μεταλαμβάνει εἰς ἴσασιν ψυχῆς καὶ σώματος.

Γιατί κατηγορεῖται τὸ σῶμα τοῦ ἀνθρώπου;

Δέν κατηγοροῦμε τὸ σῶμα, ἀλλῆλα τὴν ἁμαρτωλὴ προαίρεση τοῦ ἀνθρώπου. Δέν

Μετάφραση τῆς Ἀποστολικῆς περικοπῆς

Ἀδελφοί, ὅλα μοῦ ἐπιτρέπονται ἀλλά δέν συμφέρουν ὅλα. Ὅλα μοῦ ἐπιτρέπονται ἀλλά ἐγώ δέν θά ἀφήσω τόν ἑαυτό μου νά ἐξουσιασθῆ ἀπό τίποτε. Τά φαγητά εἶναι γιά τήν κοιλιά, καί ἡ κοιλιά γιά τά φαγητά· ὁ Θεός θά καταργήσῃ καί αὐτήν καί ἐκεῖνα. Ἀλλά τό σῶμα δέν εἶναι διά τήν πορνείαν· εἶναι διά τόν Κύριον καί ὁ Κύριος διά τό σῶμα. Ὁ δέ Θεός καί τόν Κύριον ἀνέστησε καί ἐμᾶς θά ἀναστήσῃ διά τῆς δυνάμεώς του. Δέν ξέρετε ὅτι τά σώματά σας εἶναι μέλη τοῦ Χριστοῦ; Νά πάρω λοιπόν τά μέλη τοῦ Χριστοῦ καί νά τά κάνω μέλη πόρνῆς; Μή γένοιτο. Δέν ξέρετε ὅτι ἐκεῖνος πού προσκολλᾶται εἰς τήν πόρνην εἶναι ἓνα σῶμα μέ αὐτήν; Διότι θά γίνουν, λέγει, οἱ δύο μία σάρκα. Ἐκεῖνος δέ πού προσκολλᾶται εἰς τόν Κύριον εἶναι ἓνα πνεῦμα μέ αὐτόν. Ἀποφεύγετε τήν πορνείαν. Κάθε ἄλλο ἁμάρτημα πού κάνει ὁ ἄνθρωπος εἶναι ἔξω ἀπό τό σῶμα, ἐκεῖνος ὅμως πού πορνεύει, ἁμαρτάνει πρὸς τό ἴδιο του τό σῶμα. Ἡ δέν ξέρετε ὅτι **τό σῶμά σας εἶναι ναός τοῦ Ἁγίου Πνεύματος πού εἶναι μέσα σας**, καί τό ὁποῖον ἔχετε ἀπό τόν Θεόν καί δέν ἀνήκετε εἰς τούς ἑαυτούς σας; Ἔχετε ἀγορασθῆ ἀντί τιμῆματος. Δοξάσατε λοιπόν τόν Θεόν διά τοῦ σώματός σας καί διά τοῦ πνεύματός σας, τά ὁποῖα ἀνήκουν εἰς τόν Θεόν.

(*Ἐκ τῆς μεταφράσεως τῆς Καινῆς Διαθήκης τῶν ἀειμνήστων καθηγ. Β. Βέηλα, Ἀρχιμ. Εὐ. Ἀντωνιάδου, Ἀμ. Ἀλιβιζάτου, Γερ. Κονιδάρη, Ἔκδ. ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ.*)

καταγγέλλουμε τή σάρκα, ἀλλῆ τὸ σαρκικό φρόνημα. Ὅλα τὰ ἁμαρτήματα ἔχουν τή βάση τους ὄχι στό σῶμα, ἀλλῆ στήν ἁμαρτωλή προαίρεση τοῦ ἀνθρώπου. Ἡ αἰτία τῆς διαφθορᾶς τοῦ σώματος ὀφείλεται στίς ἁμαρτωλές ἐνέργειες τῆς ψυχῆς. Τό λέγει ὁ Παῦλος πολὺ ὠραῖα: «ὑποπιάζω μου τό σῶμα καί δουλαγωγῶ» (Α΄ Κορ. θ΄ 27), δηλ. τό ὑποβάλλω σέ ἄσκηση καί δοκιμασία, ὥστε νά μή γίνεται ὄργανο τῶν ἁμαρτωλῶν ἐπιθυμιῶν τῆς ψυχῆς. Δέν μᾶς προτρέπει ὁ Ἀπόστολος νά καταστρέψουμε τό σῶμα μας. Μιά ἀπόδειξη πῶς ὁ Θεός χαριτώνει τό σῶμα τοῦ ἀνθρώπου εἶναι τὰ σεπτὰ λείψανα τῶν ἁγίων.

Νά προφυλάξουμε τό σῶμα μας

Ἐνα ἀπό τὰ ἁμαρτήματα τοῦ καιροῦ μας εἶναι ἡ πολὺμορφη πορνεία. Ἡ πορνεία καταστρέφει τόν ὅλο ἄνθρωπο καί ἰδιαίτερα τό σῶμα του. Τίς βδελυρῆς ἐπιθυμίες τῆς ψυχῆς τίς πραγματοποιεῖ τό σῶμα. Μπορεῖ σήμερα πολλοί νά τά δικαιολογοῦν αὐτά, ἀλλῆ ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ εἶναι σαφῆς πῶς ὅλοι αὐτοί πού ἔχουν τέτοιες ἀντιλήψεις «Βασιλείαν Θεοῦ οὐ κληρονομήσουσιν» (δ.π. σ΄ 10). Τά ἴδια μπορεῖ νά πει κάποιος καί γιά τή γλώσσα τοῦ ἀνθρώπου, πού συνδέεται μέ τήν κατάκριση καί γιά ἄλλα ἁμαρτήματα. Μέ αὐτές τίς σκέψεις ἄς καθαρίσουμε τό σῶμα μας ἀπό πάσης ἀκαθαρσίας καί ἄς τό κάνουμε δοχεῖο τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ.

† Ὁ Ἐδέσ. Ἰω.

27 Φεβρουαρίου 2005: ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΟΥ ΑΣΩΤΟΥ (ΙΖ΄ ΛΟΥΚΑ)
Προκοπίου Δεκαπολίτου († π' αι.), Στεφάνου του γηροκόμου.
Ἦχος: πλ. β' – Ἐωθινόν: ζ' – Ἀπόστολος: Α' Κορ. ζ' 12-20 – Εὐαγγέλιον: Λουκ. ιε' 11-32.
Η ΕΠΟΜΕΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗ: 6 Μαρτίου, τῆς Ἀπόκρεω.
Ἀπόστολος: Α' Κορ. ν' 8 - θ' 2 – Εὐαγγέλιον: Ματθ. κε' 31-46.

ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ

«Ἡ Ὁρθοδοξία εἶναι στοιχεῖο ἀχώριστα συνυφασμένο μέ τή συνείδηση τοῦ Ἑλλῆνα. Ἡ ἔννοια τοῦ Γένους λ.χ. πού σφράγισε τόν Ἑλληνισμό στήν Τουρκοκρατία, ἀναδύθηκε μέσα ἀπό τήν ὑπόδουλη πατρίδα, τήν κοινή Ὁρθόδοξη Πίστη καί τήν κοινή ἑλληνική γλῶσσα. Ὅποιος μιλάει γιά Ὁρθοδοξία ἐρήμν τοῦ Ἑλληνισμοῦ νομίζω ὅτι ματαιοπονεῖ· ὅποιος ὅμως μιλάει γιά Ἑλληνισμό ἐρήμν τῆς Ὁρθοδοξίας κάνει κάτι χειρότερο, ἀσχημονεῖ».

* * *

ΣΥΜΠΟΡΕΥΣΗ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΥ

«Ἡ σχέση αὐτή ἀποτελεῖ μιά πραγματικότητα ἱστορική καί, βεβαίως, μιά πραγματικότητα συνείδησης καί ταυτότητας γιά τόν Ἑλληνισμό. Ὑπάρχουν, βέβαια, ὀρισμένες ἀμφισβητήσεις, ὄψιμες θά ἔλεγα, οἱ ὁποῖες χαρακτηρίζονται ἀπό μιά ἀνιστορική προσέγγιση: Βρίσκονται ἔξω ἀπό κάθε ἔννοια ἱστορίας καί προέρχονται ἀπό ἰδεολογικές ἀγκυλώσεις ἐνός νεοπαγανιστικοῦ, ἀρχαιολατρικοῦ κινήματος πού ἀναδεικνύει τάχα τόν Ἑλληνισμό καταδιώκοντας τόν Χριστιανισμό».

*Γεώργιος Μπαμπινιώτης
Πρύτανης τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν*

ΟΜΙΛΙΑ ΤΗΣ «ΦΩΝΗΣ ΚΥΡΙΟΥ»: 1) Κάθε Σάββατο καί ὥρα 6.00 μ.μ. γίνεται τό κήρυγμα τῆς «Φωνῆς Κυρίου», στόν Ἱ. Ναό Ἁγίας Εἰρήνης (ὁδ. Αἰόλου) Ἀθήνα. Προηγεῖται ἡ Ἀκολουθία τοῦ Ἑσπερινοῦ, στήν ὁποία περιστασιακῶς θά χοροστατεῖ ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος καί θά ὁμιλεῖ. 2) Κάθε Δευτέρα καί ὥρα 4.30 μ.μ. γίνεται τό κήρυγμα τῆς «Φωνῆς Κυρίου» στόν Ἱ. Προσκυνηματικό Ναό Ἁγίας Βαρβάρας στόν ὁμώνυμο Δῆμο Ἀττικῆς. Προηγεῖται ἡ Παράκληση τῆς Ἁγίας καί ὁμιλεῖ ἕνας ἀπό τοὺς Ἐφημερίους τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ.

«ΦΩΝΗ ΚΥΡΙΟΥ», ἑβδομαδιαῖο φύλλο ὀρθοδόξου πίστεως καί ζωῆς τῆς «Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος». Ἰασιού 1, 115 21 Ἀθήνα. Ἐκδότης - Διευθυντής· Ἐπίσκοπος Φαναρίου Ἀγαθάγγελος. Σύνταξη, τηλ. 210.7272.331. Διεκπεραίωση, τηλ. 210.7272.388. Ὑπό τῶν ἱερῶν ναῶν διανέμεται δωρεάν. Ἐκ τοῦ Τυπογραφείου τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας.

Ἡ «ΦΩΝΗ ΚΥΡΙΟΥ» σ' ὄλο τόν κόσμο μέσω Ἴντερνετ: <http://www.apostoliki-diakonia.gr>
